03/08/2022

Οι Σέρβοι άνοιξαν τις πύλες της Μονής του Αγίου Πρόχορου στους Σκοπιανούς σχεδόν 20 χρόνια μετά

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Σερβίας

Σε μια άκρως συμβολική κίνηση, η Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία και η κυβέρνηση της Σερβίας υποδέχθηκαν την Τρίτη, 2 Αυγούστου 2022, αντιπροσωπεία από τη γειτονική Βόρεια Μακεδονία στην Ιερά Μονή Αγίου Προχόρου Πτσίνσκι, όπου οι επίσημες επισκέψεις από Βορειο-Μακεδόνες είχαν διακοπεί για σχεδόν δύο δεκαετίες!

Της Ευγενίας Δίτσα

Η επίσκεψη, υπό την ηγεσία του προέδρου της χώρας, Στέβο Πενταρόφσκι, πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της πιο σημαντικής εορτής της χώρας, της ημέρας της Δημοκρατίας, γνωστής και ως ημέρας του Προφήτη Ηλία (Ίλιντεν). Στην αντιπροσωπεία της κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας συμμετείχαν, επίσης, η υπουργός Άμυνάς της Slavjanka Petrovska, βουλευτές, κληρικοί από την Ορθόδοξη Εκκλησία της Αρχιεπισκοπής Αχρίδος και βετεράνοι του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Επί της υποδοχής τους παραβρέθηκαν ο Υπουργός Εξωτερικών της Σερβίας Νικόλα Σελάκοβιτς και ο Επίσκοπος Βρανίων κ. Παχώμιος.

Οι κάτοικοι της γειτονικής χώρας έχουν δύο λόγους να εορτάζουν την ημέρα αυτή, πέραν της εορτής του Προφήτη Ηλία (με το παλαιό ημερολόγιο):

ο πρώτος είναι η έναρξη της εξέγερσης του 1903, του Ίλιντεν (Ημέρα του Προφήτη Ηλία), κατά της Οθωμανικής κυριαρχίας, η οποία είχε ως αποτέλεσμα τον σχηματισμό της βραχύβιας δημοκρατίας του Κρούσεβο στην ομώνυμη ορεινή πόλη.

Το δεύτερο γεγονός, που θεωρείται το «δεύτερο Ίλιντεν», συνέβη την ίδια μέρα, αλλά το 1944, όταν οι Σλαβομακεδόνες Παρτιζάνοι πραγματοποίησαν την πρώτη σύνοδο της «Αντιφασιστικής Συνέλευσης της Λαϊκής Απελευθέρωσης της Μακεδονίας» (ASNOM) στο σερβικό μοναστήρι, το οποίο τότε θεωρούνταν το πιο ασφαλές μέρος. καθώς η χώρα δεν είχε ακόμη πλήρως απελευθερωθεί.

Αυτό το γεγονός, λοιπόν, εορτάζεται από τότε ως ο θεμέλιος λίθος για τη δημιουργία του σύγχρονου κράτους της Βόρειας Μακεδονίας.

«Ελπίζω ότι αυτή είναι η αρχή μιας καλής παράδοσης κατά την οποία η 2α Αυγούστου, το «δεύτερο Ίλιντεν» μας, θα εορταστεί εδώ ακριβώς, όπου θα μπορέσουμε να αποτίσουμε φόρο τιμής σε εκείνους που δημιούργησαν το «μακεδονικό» κράτος», είπε ο πρόεδρος Πενταρόφσκι, απευθυνόμενος στους δημοσιογράφους από το μοναστήρι.

Ο Πρόεδρος της γειτονικής χώρας εξέφρασε ευγνωμοσύνη στον πρόεδρο της Σερβίας, Aleksandar Vucic, και στον επικεφαλής της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, Πατριάρχη κ.κ. Πορφύριο, που επέτρεψαν την επίσκεψη.

Οι κάτοικοι της Βόρειας Μακεδονίας επισκέπτονταν το μοναστήρι στο παρελθόν και με αφορμή το γεγονός αυτό. Ωστόσο, μετά τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας, οι Σέρβοι αποφάσισαν να εμποδίσουν τους Σκοπιανούς να επισκέπτονται το μοναστήρι για την εορτή του Ίλιντεν και αργότερα, το 1998, αφαίρεσαν τις πλάκες που σηματοδοτούσαν το γεγονός. Εν τέλει, η Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία έκλεισε τις πύλες του μοναστηριού.

Η τελευταία φορά που το Υπουργείο Πολιτισμού στα Σκόπια προσπάθησε ανεπιτυχώς να αποκαταστήσει τις αφαιρεθείσες πλάκες ήταν το 2003.

Μετά από αυτό, η Βόρεια Μακεδονία έχτισε το δικό της μνημείο κοντά στο σερβικό μοναστήρι αλλά στη μακεδονική πλευρά των συνόρων, κοντά στο χωριό Pelince. Ένα αντίγραφο της αίθουσας της ολομέλειας, όπου πραγματοποιήθηκε η ιστορική -για τους Σκοπιανούς- συνέλευση, ξαναχτίστηκε στο Pelince, για να μοιάζει με το αρχικό στο μοναστήρι.

Παρά τα ζητήματα αυτά, οι διμερείς σχέσεις με τη Σερβία διατηρήθηκαν σε σχετικά φιλικό επίπεδο όλα αυτά τα χρόνια, με αμφότερες τις κυβερνήσεις να αποφεύγουν το θέμα ή να το αναφέρουν ως θέμα που θα έπρεπε να λυθεί από τη Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία, ως «μητέρα» και ιδιοκτήτρια της Μονής.

Ωστόσο, οι διμερείς σχέσεις έχουν σημειώσει σημαντική βελτίωση τα τελευταία δύο χρόνια.

Κατά τη διάρκεια της κορύφωσης της κρίσης του COVID-19, η Σερβία ήταν η πρώτη χώρα που δώρισε εμβόλια και αργότερα άνοιξε τα νοσοκομεία της σε πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας για εμβολιασμό. Τον Αύγουστο του περασμένου έτους, έστειλε ελικόπτερα και πυροσβέστες για να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση

μιας κρίσης δασικών πυρκαγιών.

Τελικά, τον Μάιο, η Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία αναγνώρισε την ανεξαρτησία της Αρχιεπισκοπής Αχρίδος, την οποία, ωστόσο, συχνά-πυκνά και οι δύο πλευρές επιμένουν να αναφέρουν ως «μακεδονική εκκλησία» σε αντίθεση με τα όσα συμφώνησε η Αρχιεπισκοπή Αχρίδος με το Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Πηγή: https://balkaninsight.com/